

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) vzw

Graanbericht Nr. 2020.G.02, 24 maart 2020

Bladluizen in wintergranen – Zachte winter doet bladluizen overleven

SAMENGEVAT: BLADLUIZEN IN WINTERGRANEN

Op het einde van de winter wordt een bladluisbehandeling aanbevolen vanaf het ogenblik dat er levende bladluizen aanwezig zijn, ongeacht hun aantal.

Bladluizen worden door de zachte winter nog steeds verspreid waargenomen.

Gewascontrole van niet (meer) beschermde percelen is dus nodig!

Percelen die het meeste aandacht vergen zijn uiteraard de onbehandelde percelen wintergerst en onbehandelde, vroeg gezaaide wintertarwe.

Wintergerst die werd behandeld moet eveneens opnieuw gecontroleerd worden. Ook daar is een nieuwe aantasting mogelijk.

In later gezaaide wintertarwe of wintertarwe die later werd behandeld is het risico kleiner.

Tussen 17 en 23 maart werden in Vlaanderen op 37 percelen waarnemingen omtrent bladluizen uitgevoerd. Vijftien percelen wintergerst en 14 percelen wintertarwe zonder insecticidebehandeling werden geëvalueerd alsook 6 behandelde percelen wintergerst en 2 percelen wintertarwe:

- in Limburg: Jeuk, Koninksem, Piringen, Sluizen, Wellen, Widooie
- in Vlaams-Brabant: Dilbeek, Holsbeek, Lennik, Herent, Tienen
- in Oost-Vlaanderen: Burst, Zingem, Zwalm
- in West-Vlaanderen: Avelgem, Gistel, Helkijn, Houtave, Houtem, Knokke-Heist, Koksijde, Middelkerke, Otegem, Poperinge, Zuienkerke, Zwevegem

Onbehandelde percelen wintergerst of wintertarwe

Op de onbehandelde percelen wintergerst worden nagenoeg overal bladluizen waargenomen. Dit gaat van 0 tot in een uitzonderlijke situatie 17,5% bezette planten. Gemiddeld is 2,5% van de planten bezet met gemiddeld 1 bladluis.

Op de onbehandelde percelen wintertarwe worden op 2/3 van de percelen geen bladluizen waargenomen. Op één derde van de onbehandelde wintertarwepercelen worden bladluizen waargenomen, gaande van 1 tot 2,8% bezette planten.

Behandelde percelen wintergerst of wintertarwe

Op de behandelde percelen wintertarwe werden geen bladluizen teruggevonden (slechts 2 percelen geteld, deze werden behandeld op respectievelijk 31 oktober en 17 november). Op de behandelde percelen wintergerst werden op 2 van de 6 percelen bladluizen gevonden.

De behandelingsdrempel volgens Livre Blanc "Céréales" (Gembloux, België) is verschillend naargelang het moment/tijdstip (Bron: Livre Blanc "Céréales" – september 2014, Université de Liège – Gembloux Agro-Bio Tech, België):

- op het einde van de winter wordt een bladluisbehandeling aanbevolen vanaf het ogenblik dat er levende bladluizen aanwezig zijn, ongeacht hun aantal. Na de winter kan het vergelingsvirus namelijk zeer snel uitbreiden en leiden tot belangrijke schade, zelfs bij aanwezigheid van zeer weinig virulente bladluizen.

WINTERGERST: percelen zonder insecticidebehandeling

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	17-23 maart 2020			18-20 november 2019		
		Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant
Limburg							
Jeuk	28 september	oprichten	2,3%	1	uitstoeling	4,8%	1
Koninksem	11 oktober	oprichten	0,7%	1	uitstoeling	6,0%	1
Piringen	12 oktober	uitstoeling	0,7%	1	3-4 blad	10,3%	1
Wellen	12 oktober	begin oprichten	0,8%	1	uitstoeling	11,8%	1
Widoorie	25 oktober	uitstoeling	0,0%	0	1 blad	0,7%	1
Vlaams-Brabant							
Dilbeek	13 oktober	uitstoeling	0,3%		2 blad	19,7%	1
Holsbeek	3 oktober	uitstoeling	4,0%	1	5-6 blad	31,0%	3
Lennik	12 oktober	uitstoeling	2,0%		2 blad	38,0%	3
Tienen	15 oktober	begin oprichten	1,8%	1	3 blad	5,3%	2
Oost-Vlaanderen							
Zingem	12 oktober	uitstoeling	1,0%	1	5 blad	49,7%	2
West-Vlaanderen							
Helkijn	10 oktober	oprichten	17,5%	1	3-4 blad	34,5%	2
Otegem	5 oktober	uitstoeling-oprichten	4,0%	2	5 blad	16,0%	2
Poperinge 1	5 oktober	-	-	-	uitstoeling	6,7%	1
Poperinge 2	24 oktober		0,0%	0	2 blad	0,0%	0
Zuikerkerke	29 oktober	oprichten	0,0%	0			
Zwevegem	5 oktober	uitstoeling-oprichten	2,0%	1	5-6 blad	25,5%	2
Gemiddelde			2,5%			17,3%	

WINTERTARWE: percelen zonder insecticidebehandeling

Waarnemingsplaats	Zaaidatum	17-23 maart 2020			18-20 november 2019			Ligging perceel
		Ontwikkelings- stadium wintertarwe	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	Ontwikkelings- stadium wintertarwe	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	
Limburg								
Piringen	30 oktober	uitstoeling	0,0%	0	-	-	-	
Vlaams-Brabant								
Herent		3-4 blad	1,0%	1	-	-	-	
Tienen	23 oktober	einde uitstoeling	0,0%	0	1 blad	0,5%	1	
Oost-Vlaanderen								
Burst	26 oktober	uitstoeling	1,3%	1	1 blad	0,0%	0	
Sint-Niklaas	24 oktober	-	-	-	1 blad	3,3%	1	
Zwalm	26 oktober	oprichten	0,0%	0	opkomst-1 blad	0,0%	0	
West-Vlaanderen								
Avelgem	2 november	uitstoeling	0,0%	0	-	-	-	
Gistel	26 oktober	uitstoeling	0,0%	0	-	-	-	
Houtave	28 oktober	uitstoeling	0,0%	0	-	-	-	
Houtem 1	12 oktober	oprichten	2,8%	1	3 blad	3,5%	1	
Houtem 2	26 oktober	uitstoeling	2,7%	4	-	-	-	
Knokke-Heist	28 oktober	uitstoeling	0,0%	0	-	-	-	
Koksijde	21 november	uitstoeling	0,0%	0	-	-	-	
Middelkerke	29 oktober	uitstoeling	0,0%	0	-	-	-	
Poperinge	22 november		0,0%	0	-	-	-	
Gemiddelde			0,6%					

WINTERGERST: percelen met insecticidebehandeling

Waarnemingsplaats	Zaadatum	17-23 maart 2020			18-20 november 2019			Behandeling
		Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	Ontwikkelings- stadium wintergerst	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	
Limburg								
Sluizen	12 oktober	oprichten	2,0%	1	uitstoeling	0,0%	0	31 oktober: Karate Zeon, 50 ml/ha
Vlaams-Brabant								
Holsbeek	3 oktober	uitstoeling	2,0%	1	5-6 blad	1,0%	1	26 oktober: Sherpa 200 EC, 0,1 l/ha
Lennik	12 oktober	-	-	-	2 blad	0,0%	0	laatste week oktober
Tienen	15 oktober	begin oprichten	0,0%	0	-	-	-	najaar: Minuet, 100 ml/ha
Oost-Vlaanderen								
Sint-Niklaas	8 oktober				3 blad	1,3%	1	25 oktober: Sparviero, 50 ml/ha
Zingem	12 oktober	uitstoeling	0,0%	0	5 blad	0,0%	0	30 oktober: Karate Zeon, 50 ml/ha
West-Vlaanderen								
Otegem	5 oktober	uitstoeling-oprichten	0,0%	0	5 blad	0,0%	0	23 oktober: Karate Zeon, 50 ml/ha
Poperinge 1	5 oktober	-	-	-	uitstoeling	0,0%	0	30 oktober: Karate Zeon, 50 ml/ha
Zwevegem	5 oktober	uitstoeling-oprichten	0,0%	0	5-6 blad	0,0%	0	23 oktober: Karate Zeon, 50 ml/ha

WINTERTARWE: percelen met insecticidebehandeling

Waarnemingsplaats	Zaadatum	17-23 maart			18-20 november			Behandeling
		Ontwikkelings- stadium wintertarwe	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	Ontwikkelings- stadium wintertarwe	% planten met minstens 1 bladluis	Aantal bladluizen per plant	
West-Vlaanderen								
Houtem 1	12 oktober	oprichten	0,0%	0	3 blad	0,0%	0	31 oktober: Fury 100 EW, 100 ml/ha
Zwevegem	24 oktober	uitstoeling	0,0%	0	1 blad	0,0%	0	17 november: Karate Zeon, 50 ml/ha

Uitgebreide info omtrent "[Bladluizen, overdragers van het dwergvergelingsvirus tijdens de herfst en het vroege voorjaar in wintergranen](#)" is raadpleegbaar op de LCG-website (www.lcg.be), met onder meer:

- bevorderlijke factoren voor de aanwezigheid van bladluizen
- gewasbespuiting: productkeuze en behandelingsmodaliteiten
- werkwijze bladluistellingen in wintergranen te velde

Een overzicht van alle insecticiden erkend voor de bestrijding van bladluizen, overdragers van het dwergvergelingsvirus in wintergranen is raadpleegbaar op [Inagro's gewasbeschermingsapp](#).

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in eigen vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Project met financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij,
Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, Team Voorlichting

De LCG-Graanberichten komen tot stand door medewerking van volgende partners van het LCG-Vlaanderen:

- *de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, te Gent en Leuven*
- *Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, te Rumbeke-Beitem*
- *de Bodemkundige Dienst van België, te Leuven-Heverlee*
- *Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep plant en gewas, te Gent*
- *vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), te Tongeren*
- *het Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, te Poperinge*
- *het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, te Sint-Niklaas*
- *Proefcentrum Herent/Provincie Vlaams-Brabant*